

**Podnety
k návrhu novely
zákona o obecnom
zriadení**

Transparency International Slovensko
Bratislava
20. 10. 2008

Okruhy k novele zákona

1. informovanosť

2. participácia

3. orgány obce

Princípy novely

1. viac informácií o orgánoch obce a väčšie využívanie internetu
2. väčšia otvorenosť orgánov obce
3. posilnenie zodpovednosti volených orgánov obce

1. Informovanosť

- **1.1. „otvoriť“ orgány obce**

spresniť podmienky za ktorých môže byť obecné zastupiteľstvo (OZ) vyhlásené za neverejné (demonštratívny vs. taxatívny výpočet)

verejná prístupnosť zasadaní komisií OZ (á la OZ)

verejná prístupnosť zasadaní obecnej rady (á la OZ)

verejná prístupnosť VMČ (á la OZ), ak sú zriadené

Alternatíva: *„Všetky orgány, ktoré sú v obci zriadené, rokujú verejne.“* (open meetings law)

1. Informovanosť

1.2. zverejňovanie zápisníc z rokovania orgánov obce

OZ

komisie

obecná/mestská rada

určiť lehoty do kedy po rokovaní zverejniť zápisnice

zverejňovať podklady na rokovanie OZ (K?, OR/MsR?)

1. Informovanosť

1.3. povinnosť vykazovania menného hlasovania

v zápisnici OZ

v zápisnici komisií

v zápisnici obecnej/mestskej rady

1. Informovanosť

1.4. rozpočet

zverejňovať na 15 – dňové vyjadrovanie (pripomienkovanie) nielen návrh samotného rozpočtu, ale aj návrhy následných zmien rozpočtu

zverejňovať nielen rozpočet, ale aj všetky jeho zmeny

1. Informovanosť

1.5. obecné médiá

povinná webstránka (nad 500 obyv.)

„priateľský“ a otvorený formát e-dokumentov

„prestúpiť“ ZOZ internetom (*„... na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce“*)

„verejnoprávnosť“ obecných novín (názorová pluralita)

Alternatíva k prvému bodu - webstránka musí byť v každej obci, ktorá má oficiálnu e-mailovú adresu

1. Informovanosť

1.6. zverejňovanie zámerov odpredaja nehnuteľností

(možný postup – vid' § 39 českého zákona o obcích)

1. Informovanosť

1.7. elektronická úradná tabuľa (EÚT)

povinnosť mať zriadenú EÚT

určiť „povinný“ obsah EÚT

pravidlo, že EÚT musí „verne odrážať realitu“
(úradnej tabule)

(vid' aj § 26 ods. 1. zákona č. 500/2004 Sb., správny rád)

2. Participácia občanov na rozhodovaní

2.1. právo obyvateľa/občana vystúpiť

na rokovaní OZ (§ 3 ods. 2 písm. c) in fine) –
prihlásenie sa pred začiatkom rokovania, inak
podmienené predchádzajúcim hlasovaním OZ

na rokovaní OZ ako splnomocnený zástupca pri
návrhu VZN (vid' § 11 ods. 8 zákona č. 302/2001
Z. z.)

na rokovaní poradných orgánov OZ

2. Participácia občanov na rozhodovaní

2.2. pripomienkovanie návrhov VZN

explicitná úprava najskoršej možnej lehoty na predloženie návrhu VZN (30 dní?)

povinnosť prerokovania neakceptovaných pripomienok s predkladateľom (á la stavebný zákon)

vyhodnotenie 3 dni pred OZ aj v komisii?

2. Participácia občanov na rozhodovaní

2.3. verejné zhromaždenie obyvateľov obce (§ 11b)

špecifikovať „*prerokovanie*“ obecných vecí

ne/povinnosť OZ zobrať na vedomie výsledok VZOO

povinnosť upraviť podrobnosti prostredníctvom VZN

2. Participácia občanov na rozhodovaní

2.4. obecné referendum

na základe petície 10 % voličov

platnosť výsledkov hlasovania pri nadpolovičnej väčšine z 30% oprávnených voličov

Alternatíva: platnosť pri účasti totožnej s účasťou pri posledných komunálnych voľbách a vyššej, - ak bola účasť vyššia ako 50 %, potrebná je na platnosť referenda účasť 50 % + 1 a viac

2. Participácia občanov na rozhodovaní

2.5. výbory v mestských častiach

spresniť (posilniť) postavenie VMČ

určiť verejné rokovanie VMČ

3. Orgány obce

3.1. Poslanec

zaviesť právo poslanca

byť aspoň v jednej komisii OZ (podľa vlastného výberu)

byť v obecnej rade (ako nezávislý?, každý klub?, percentuálne ?)

na všetky informácie od obecného úradu (vrátane

správnych konaní), ďalej od riaditeľov obecných ROPO a

OS a od reprezentantov obce v OS s majetkovým podielom obce,

to bezodkladne, najneskôr do troch dní

na poslanecký prieskum (s poverením OZ? bez?)

interpelovať aj štatutárov obecných ROPO a OS a vedúcich

odborov OcÚ/MsÚ

využívať služby obecného úradu („*OcÚ pomáha poslancom pri výkone mandátu*“.)

3. Orgány obce

3.1. Poslanec

zaviesť povinnosť poslanca

nekombinovať mandát s funkciou štatutára a zamestnanca organizácie založenej obcou

nahlasovať „rozpočtový parazitizmus“ kedykoľvek pred hlasovaním o ňom, nielen pred vystúpením (čl. 6 ústavného

zákona č. 357/2004 Z. z.)

informovať voličov o svojej činnosti a činnosti OZ min. raz ročne (aj bez požiadania) v mieste obvyklým spôsobom

absolvovať po nastúpení kurz základov samosprávy

strpieť zúženú ochranu osobných údajov (zverejnenie kontaktov)

3. Orgány obce

3.1. Zástupca starostu a dlhodobo uvoľnený poslanec

zrušiť inštitút druhého zástupcu primátora

zrušiť inštitút dlhodobo plne uvoľneného poslanca zo zamestnania

Alternatíva: možnosť obce mať len jedného DPUPuZ

3. Orgány obce

3.2. Starosta

povinnosť aplikovať sistačné právo obligatórne, nie fakultatívne (§ 13 ods. 6)

kvórum na odvolanie starostu odvíjať od %, ktorým bol zvolený

inkompatibilita súbežne s dvoma a viacerými „vyššími“ funkciami (poslanec NR SR a poslanec VÚC)

výkon mandátu maximálne dvakrát po sebe (detto mesto New York)

povinné (stredoškolské) vzdelanie

spresnenie kompetencie vykonávať zmeny rozpočtu, resp. jej úplne zrušenie

3. Orgány obce

3.3. Hlavný kontrolór

zabezpečiť kontrolu, nie kontrolóra

zabezpečenie HK v každej obci alebo povinné
objednanie si kontroly z externého prostredia

podmienky odvolania stotožniť s podmienkami
voľby (kvalifikovaná vs. jednoduchá väčšina)

povinnosť zvyšovania kvalifikácie

4. Ďalšie podnety

spresniť podmienky na rozdelenie obce (§ 2a ods. 5 + § 11a ods. 5)

spresniť postup pri odvolávaní štatutára právnickej osoby založenej obcou (Obchodný zákonník vs. zákon o obecnom zriadení)

...

Na diskusiu

Závaznosť výsledku VZOO – áno či nie?

Referendum - zavedenie možnosti odvolania poslanca

Poslanec – zúčastnená osoba/účastník konania?

Otvárať aj ďalšie zákony (71/67, 50/76, 346/90, 138/91, 513/91, 39/93, 253/94, 211/00, 153/01, 302/01, 553/03, 357/04, 300/05, 167/08, ...)?